

NÚCEM
NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

e-testovanie

INFORMAČNÝ BULLETIN

PRE RIADITEĽOV, ŠKOLSKÝCH KOORDINÁTOROV A IT ADMINISTRÁTOROV ŠKÔL
ZAPOJENÝCH DO PROJEKTU ZVYŠOVANIE KVALITY VZDELÁVANIA NA ZÁKLADNÝCH A STREDNÝCH ŠKOLÁCH
S VYUŽITÍM ELEKTRONICKÉHO TESTOVANIA

KLÚČOVÝ ROK PRE NÁRODNÝ PROJEKT

Vážení čitatelia,
na osobných stretnutiach alebo v listoch sme vám sľúbili zabezpečiť nielen veľkú banku úloh a testov ale aj moderný, bezpečný a objektívny elektronický nástroj na overovanie vedomostí a zručností vašich žiakov a možnosť získavať informácie pre manažment školy na zlepšovanie vzdelávacieho procesu.

Doterajšia práca učiteľov na tvorbe úloh, skúšobné testovania nových úloh vo vašich školách v dočasnom – provízornom testovacom prostredí, spätná väzba zo škôl a v neposlednom rade neviditeľná mravčia práca projektových zamestnancov začína prinášať „väčšiu úrodu ovocia“ už v tomto školskom roku a to vo forme väčšieho množstva testovaní. Veríme, že prispedia k rýchlejšej spätnej väzbe o tom, čo sa vaši žiaci naučili, ako chápajú informácie v súvislostiach, vedia ich vyhodnotiť a použiť v praxi.

Národný projekt Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania (E-test) prinesie v školskom roku 2014/2015 tri významné novinky. Súvisia s hlavnou činnosťou Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) – popri písomnej forme Testovania 5 (T5), Testovania 9 (T9) a Externejši časťi Maturitnej skúšky (EČ MS) v rámci projektu zabezpečujeme pre vybrané školy **elektronickú formu** certifikačných meraní vzdelávania **Testovanie 9 online a Maturitu online (EČ MS online)**.

Nový centrálny elektronický testovací systém E-test sme skúšobne testovali v máji a júni, nasledovné mesiace sa pracovalo na jeho finalizácii. Už 31.

októbra 2014 dodávateľ, spoločnosť IBM Slovensko, odovzdá hotový testovací systém E-test NÚCEM-u a školy ho prostredníctvom licencií budú v tomto školskom roku využívať na testovanie žiakov.

V tomto školskom roku nás spolu čaká niekoľko typov testovaní, na čo sa dôkladne pripravujeme nielen po stránke metodických materiálov a video-návodov pre pracovníkov škôl. Paralelne postupujeme aj v druhej línii, kde pracujeme na manuáloch pre štatistikov, psychometrikov, pracovníkov výskumu a ďalšie zainteresované skupiny odborníkov. Popri testovaniach T5, T9 a EČ MS online, skúšobných testovaniach ďalších testových zošitov a nových testov (u vybranej vzorky škôl pôjde aj o testovanie žiakov pre výskumnú aktivitu projektu) zorganizujeme v rámci projektu viac ako stovku školení pre pracovníkov škôl na prácu s novým testovacím systémom. Priebežne ich budeme zverejňovať na novej webovej stránke NÚCEM-u aj na novom webe www.etest.sk. Nový web, ktorý je určený pre projekt a jeho aktivity, sprevádzkujeme v najbližších týždňoch. Umožní školám a ostatným užívateľom prehľadnejšie hľadanie informácií o projekte, prinesie väčšiu interaktivitu a na jednom mieste sa užívateľ (škola, učiteľ, žiak, autor úloh, administrátor) dostane nielen k novinkám a archívnym informáciám o implementácii projektu ale aj priamo na prihlasovaciu stránku nového testovacieho systému E-test.

TESTOVANIE 5 ONLINE

Termín: 12. november 2014 (papierová forma)

Termín: 12. a 13. novemb. 2014 (elektronická forma)

Testovanie 5 online (T 5 online) sa uskutoční zo

slovenského jazyka a literatúry, maďarského jazyka a literatúry a matematiky. Zúčastní sa na ňom reprezentatívna vzorka cca 3 900 piatakov z približne 200 základných škôl na Slovensku.

Elektronická forma Testovania 5 u žiakov 5. ročníka ZŠ, na rozdiel od papierovej formy, sa uskutoční počas dvoch dní preto, aby aj školy s väčším počtom žiakov a menším počtom PC učební mohli takéto testovanie absolvovať. Testovanie piatakov ponúkne školám spätnú väzbu o tom, ako súčasných piatakov pripravili na 1. stupni ZŠ na prechod do vyššieho stupňa vzdelávania. Celkom sa na T5 (papierovej aj elektronickej forme) zúčastní 316 základných škôl. Ako žiaci v T5 online uspeli pri ztvorených otázkach, zistia hneď po ukončení testu. Na vyhodnotenie otvorených otázok si budú musieť počkať, pretože tie budú vyhodnocovať odborníci NÚCEM-u. Celkovú úspešnosť v teste sa žiak/škola dozvie v decembri 2014, keď výsledky žiakov dostane všetkých 316 základných škôl zapojených to T5 (aj v písomnej aj v elektronickej forme testovania). Viac informácií o náplni T 5 nájdete na http://www.nucem.sk/sk/testovanie_5

Často kladené otázky k Testovaniu 5 online nájdete na http://www.nucem.sk/documents/48/skoly/140925_FAQ_Testovanie_T5.pdf

T5 online – Technické a organizačné pokyny

Základné školy, ktoré budú elektronicky testovať žiakov piatych ročníkov, dostanú od NÚCEM-u vopred viacero informácií, napríklad:

- odkiaľ si môžu stiahnuť Procesný diagram testovania
- pokyny k testovaniu pre koordinátora, IT administrátora, administrátorov testovaní a ako ich majú rozdistribúovať
- začiatkom novembra dostanú školy prístupové heslá a sprístupní sa im systém pre demo testovania a skontrolovanie zoznamov prihlásených žiakov**
- od 3. do 11. 11. 2014** budú mať školy k dispozícii systém na realizáciu demo testov a prihlásenie žiakov na testovanie.

S testovaním súvisia pokyny o jeho začiatku a tiež o ukončení, o prestávkach v testovaní medzi jednotlivými predmetmi (SJL a MAT), poradie predmetov a vypracovanie zasadacieho poriadku žiakov, aby žiaci sediaci vedľa seba mali rôzne varianty testu.

Upozornenie: Súčasťou testovania T5 online bude sprievodný anonymizovaný dotazník o socioekonomickom a kultúrnom statuse žiaka (ESCS). Cieľom je zistiť vzťah medzi výkonom v kognitívnych meraniach k indexu ESCS žiaka. Potrebujeme

k tomu vyplnenie dotazníka rodičmi žiakov, ktorí absolvovali aspoň jedno meranie zo SJL/MJL alebo MAT. Rodičia budú mať k dispozícii dotazník v papierovej a elektronickej forme. Všetky údaje dotazníka sú anonymizované a národný ústav garantuje ich starostlivú ochranu.

TESTOVANIE 9 ONLINE

Termín: 15. apríl 2015

Náhradný termín: 21. apríl 2015

Popri písomnej forme národného testovania žiakov deviatych ročníkov základných škôl (T9) sa uskutoční tento školský rok už aj jeho elektronickej forma. Do Testovania 9 online (T9 online) sa zapojí **cca 200 certifikačných základných škôl** zapojených do projektu. Úlohy pre písomnú aj elektronickej formu testovania budú rovnaké. Testovanie 9 online bude v rovnakom termíne ako klasické T9. V minulom školskom roku sme v národnom projekte urobili skúšobné testovanie deviatikov na 16 základných školách na vzorke takmer 570 deviatikov, pričom priemerná úspešnosť žiakov v e-testovaniach v oboch predmetoch (vyučovací jazyk a matematika) bola porovnateľná s výsledkami národných meraní realizovaných tradičnou papierovou formou v riadnych termínoch. Našou snahou je, aby sa už pred národným testovaním T9 deviatici zoznámili s testovacím systémom E-test a na to budú slúžiť nielen skúšobné testovania nových testovacích zošitov a nových testov z rôznych predmetov, ale najmä generálka na T9 online vo februári 2015. Škola, ktorá využije skúšobné testovania medzi novembrom a februárom, pomôže svojim žiakom odbúrať neistotu z novej formy testovania, ktorá môže ovplyvniť výkon žiaka v teste.

Viac informácií o náplni T 9 nájdete na http://www.nucem.sk/sk/testovanie_9

MATURITA ONLINE

Riadny termín EČ MS: 17.– 20. marec 2015

Náhradný termín: 14.–17. apríl 2015

Maturitu online pomocou počítačov (popri papierovej forme EČ MS) NÚCEM zrealizuje na približne **340 stredných školách** v SR. Elektronické i písomné testy budú obsahovo identické. Po uskutočnení oboch foriem maturít národný ústav vyhodnotí a porovná papierovú a elektronickej formu maturít. **Pred „ostrou“ maturitou** v druhej polovici februára 2015 si žiaci certifikačných škôl vyskúšajú Maturitu online „na nečisto“. Táto **generálna skúška maturity** na počítačoch bude pre maturantov, ktorí budú maturovať elektronickej, povinná, pričom popri technickom simulovaní tzv. „ostrej Maturity online“ dôležitom pre NÚCEM, bude generálka vhodnou

možnosťou zistiť, ako je žiak pripravený na maturitu. Je to aj možnosť lepšie spoznať nové elektronické testovacie prostredie E-test. V generálke spolu s maturantmi aj učiteľmi na spomínaných 340 školách NÚCEM overí jednotlivé procesy dôležité pre úspešné zvládnutie Maturity online ako aj spoľahlivosť a bezpečnosť celého systému elektronickej maturity.

Viac informácií o EČ MS nájdete na <http://www.nucem.sk/sk/maturita>

CERTIFIKAČNÉ TESTOVANIA TESTOVANIE 9 ONLINE a MATURITA ONLINE

Technické a organizačné pokyny

NÚCEM pripravuje distribúciu licencií na testovania pre certifikačné školy v priebehu novembra 2014. Dodávateľ testovacieho systému E-test, IBM Slovensko, začne školiť od začiatku novembra IT administrátorov, koordinátorov a jedného až dvoch administrátorov z každej školy. Cieľom vzdelávania je zaškoliť personál školy do používania systému (naučí sa tiež prihlasovať žiakov na testovania, vytvárať učiteľské testy). Personál sa ďalej naučí zvládať proces certifikačného testovania – riešiť krízové situácie ako je napr. výpadok internetového spojenia a prechod na off-line testovanie.

Dôležité upozornenie: Každá škola bude mať možnosť vyskúšať si minimálne dva krát E-test pred „ostrým“ certifikačným testovaním. V rámci plánovaného testovania na jeseň tohto roka chce NÚCEM vyskúšať testovanie na všetkých certifikačných školách a priamo pred certifikačnými meraniami počas generálky certifikačného testovania online. Organizátori testovania očakávajú, že sa na nej zúčastnia stredoškoláci, ktorí budú reálne elektronicky maturovať a deviataci, ktorí sa prihlásia na Testovanie 9 online. Úlohou testovania je zistiť, ako budú organizátori zvládať záťažové a krízové situácie.

Často kladené otázky pre certifikačné školy a T9 online a Maturitu online si prečítate na webe NÚCEM-u v sekcii Projekty ESF/Dokumenty/školy/Často kladené otázky: http://www.nucem.sk/documents/48/skoly/141003_FAQ_CertifikacneOnline-Merania.pdf

ELEKTRONICKÝ TESTOVACÍ SYSTÉM E-TEST

Necertifikačné školy už počas leta dostali od NÚCEM-u licencie, ktoré ich oprávňujú využívať nový elektronický testovací systém E-test vyvíjaný v rámci národného projektu pre realizáciu školských i národných testovaní. Spustenie systému E-test NÚ-

CEM plánuje od novembra 2014. Prvý novembrový týždeň budú mať pracovníci školy čas na to, aby skontrolovali v systéme databázu svojich žiakov. Databázu sme získavali migráciou dát, ktoré v septembri školy zadávali do RIS-u cez aSc Agendu. Zároveň je to čas na prihlásenie jednotlivých žiakov na testovania (testov i testových zošitov) ako aj na prvý kontakt žiaka s novým elektronickým prostredím a naučenie sa pracovať s E-testom prostredníctvom demo testu.

Približne v polovici novembra v E-teste otvoríme systém pre školy na skúšobné testovania, čo znamená, že školám ponúkneme rôzne druhy testov a testových zošitov pre žiakov rôznych ročníkov. Testovania testov môžu školy využiť aj ako vstupné testy – týka sa to žiakov 5. a 9. ročníkov ZŠ a 1. a 4. ročníkov SŠ.

SKÚŠOBNÉ TESTOVANIA V ŠK. ROKU 2014/2015

Overenie nových testov

V národnom projekte pokračuje testovanie nových testov z viacerých predmetov. Začne sa v novembri 2014. Školám NÚCEM v najbližšom čase zašle list so žiadosťou na zapojenie do testovania a poskytne pokyny pre koordinátorov, IT administrátorov a uskutoční sa aj technická príprava testovaní. Testovania budú v 5. – 9. ročníkoch základných škôl a v 1. – 4. ročníku stredných škôl z predmetov:

Predmet	Ročník
Matematická gramotnosť	5. ZŠ
Matematická gramotnosť	9. ZŠ
Matematická gramotnosť	4. SŠ
Matematika	9. ZŠ
Čitateľská gramotnosť	5. ZŠ
Čitateľská gramotnosť	9. ZŠ
Čitateľská gramotnosť	4. SŠ
Maďarský jazyk	4. SŠ
Človek a príroda	1. SŠ
Človek a príroda	4. SŠ
Človeka a spoločnosť	1. SŠ
Človeka a spoločnosť	4. SŠ
Anglický jazyk A1	5. ZŠ
Anglický jazyk A2	9. ZŠ
Anglický jazyk A1	1. SŠ
Nemecký jazyk A1	1. SŠ
Ruský jazyk A2	1. SŠ
Finančná gramotnosť	2. a 3. SŠ
Prírodovedná gramotnosť	2. a 3. SŠ

Testovanie testovacích zošitov

V tomto školskom roku pokračujeme aj v testovaní testovacích zošitov z viacerých predmetov. Zošity zostavujeme z nových úloh vytváraných učiteľmi počas predošlých mesiacov. Tieto testovania budeme školám ponúkať v novembri 2014. Školy dostanú listy s oslovením, aby sa zapojili do testovania a pokyny pre koordinátorov, IT administrátorov a uskutoční sa aj technická príprava testovaní. Testovania budú pre ročníky 5. – 9. základných škôl a v 1. – 4. ročníku stredných škôl z nasledujúcich predmetov: ANJ, BIO, DEJ, FG, GEO, CHE, INF, MJL, MG, MAT, NEJ, OBN, RUJ, SJL, SJSL, ŠG a PDA.

MEDZINÁRODNÉ MERANIA

Aj v školskom roku 2014/2015 sa školy zapoja do meraní v medzinárodných štúdiách PISA, PIRLS a TIMSS. Výber konkrétnych škôl z každej krajiny zabezpečuje medzinárodné koordinačné centrum. Testovanie PISA bude výlučne elektronické a bude prebiehať na počítačoch, úlohy budú uložené na USB kľúčoch, takže internetové pripojenie nebude potrebné. NÚCEM poskytne školám zapojeným do meraní, potrebné informácie v dostatočnom časovom predstihu.

Viac informácií nájdete na http://www.nucem.sk/sk/medzinarodne_merania

Termíny medzinárodných meraní

Pilotné meranie IEA PIRLS 2016: 16. 3.–20. 3. 2015
Hlavné meranie OECD PISA 2015: 20. 4.–30. 4. 2015
Hlavné meranie IEA TIMSS 2015: 18. 5.–22. 5. 2015

NÚCEM zaslal v septembri školám, ktoré boli vybrané do hlavného merania štúdie OECD PISA 2015 a hlavného merania štúdie IEA TIMSS 2015, list v ktorom ich žiada, aby potvrdili účasť v medzinárodnom meraní a zaslali kontakt na školského koordinátora. Návrhy s potvrdením účasti školy v týchto medzinárodných štúdiách bolo potrebné zasláť pre štúdiu TIMSS do 19. septembra 2014 a pre štúdiu PISA do 24. 9. 2014. Oddelenie medzinárodných meraní bude so školskými koordinátormi ďalej komunikovať pri príprave meraní a pozve ich na odborný pracovný seminár, ktorý je pre štúdie PISA a TIMSS naplánovaný na november 2014.

Termíny jednoduchých pracovných seminárov

Registrácia k PISA je do 21. 10. 2014
Seminár v Bratislave – 20. 11. 2014
Seminár v Košiciach – 25. 11. 2014
Seminár v Banskej Bystrici – 26. 11. 2014

Registrácia k TIMSS je do 13. 10. 2014

Seminár v Bratislave – 10. 11. 2014

Seminár v Košiciach – 12. 11. 2014

Seminár v Banskej Bystrici – 13. 10. 2014

ĎALŠIE TESTOVANIA V TOMTO ŠK. ROKU – VÝSKUM

Ako využiť testovania NÚCEM-u pri odhade kvality školy?

NÚCEM disponuje elektronickými databázami výsledkov žiakov v národných certifikačných meraniach zo všeobecno-vzdelávacích predmetov. Vďaka nim môže tieto významné údaje využiť aj vo výskume kvality vzdelávania na školách. V rámci národných meraní mohli školy zatiaľ získať informácie o kvalite vyučovacieho procesu iba prostredníctvom hodnotenia výsledkov výstupných meraní Testovania 9 a Externej časti Maturitnej skúšky. Aj tieto informácie môžu mať pre školy určitý význam. Ak by sme však chceli hodnotiť kvalitu školy iba podľa týchto výstupov, získali by sme skreslené úsudky. Výstupné merania totiž nehovoria o tom, akí žiaci do školy nastúpili, ani aké iné hodnoty škola odovzdala žiakom.

V národnom projekte E-test národný ústav realizuje výskum merania sprievodných aspektov vzdelávania, ktorými sú:

- motivácia žiaka k výkonu v škole
- socioekonomický a kultúrny status žiaka
- klíma školy a triedy
- klíma pedagogického zboru
- interaktívny štýl riaditeľa školy
- interaktívny štýl učiteľa
- inklúzia školy.

Viac ako 150 základných a stredných škôl, zapojených do výskumu, bude môcť popri testovaní kognitívnych zručností žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, matematiky a matematickej gramotnosti získať pomerne komplexný obraz o svojom súčasnom stave, a tak kvalifikovanejšie rozhodnúť o prípadnom skvalitňovaní vzdelávacích procesov, resp. podmienok, v ktorých sa tieto procesy vzdelávania odohrávajú. Cieľom výskumnej aktivity je spracovať vstupné a výstupné merania u tej istej skupiny žiakov tak, aby školy získali komplexné informácie o tom, aký progres ich žiaci zaznamenali počas určitého obdobia vzdelávania. Pre tento parameter sa vo svete používa odborný termín z ekonómie – pridaná hodnota. Náš termín – pridaná hodnota vo vzdelávaní – skutočne vypovedá o efektívnosti školy v jednotlivých predmetoch. Pri zisťovaní pridanej hodnoty vo vzdelávaní sa výskum v národnom ústave pokúša oddeliť faktory, za ktoré škola nemôže, na ktoré nemá vplyv. Ide predovšetkým o socioekonomický a kultúrny status žiaka.

Aby NÚCEM pripravil validné analytické štúdie, potrebuje v spolupráci s vybranými školami získať od žiakov čo najpresnejšie dáta. Do výskumu v projekte E-test je zapojených 81 základných škôl a 78 gymnázií z celého Slovenska, čo je spolu viac ako 12 tisíc žiakov. Plánujeme týmto školám poslať spätnú väzbu – reporty o ich pridanej hodnote vo vzdelávaní aj so zkomponovaním sprievodných aspektov vzdelávania.

Očakávame, že v skúšobnom modelovaní pridanej hodnoty školy vo vzdelávaní v rámci projektu E-

-test pokročíme natoľko, že budeme môcť všetkým stredným školám sprostredkovať pridanú hodnotu v predmete slovenský jazyk a literatúra. **Pôjde zatiaľ o prostú pridanú hodnotu vo vzdelávaní**, bez zapracovania sprievodných aspektov vzdelávania. Neskôr, keď budeme mať dostatočné dátové podmienky, pripravíme spätnú väzbu aj základným školám. Predpokladáme, že s údajmi z ďalších zdrojov, ako sú napríklad Štátna školská inšpekcia či Slovenský inštitút mládeže Iuventa vytvoríme objektívny vklad do celkovej autoevaluačnej mozaiky slovenských škôl, a tak prispejeme k zvyšovaniu kvality vzdelávania na Slovensku.

Predbežný harmonogram meraní pre jeseň 2014 pre školy zapojené do výskumu

Dotazník	Termín	Ročník
Dotazník motivácie v škole	september/október	9. ročník ZŠ, 3. a 7. ročník gymnázií
Test všeobecných schopností	október	9. ročník ZŠ, 3. a 7. ročník gymnázií
Klíma školy a triedy	november	9. ročník ZŠ, 3. a 7. ročník gymnázií
Kognitívne meranie	október	6. ročník ZŠ

ŠKOLENIA NA E-TEST PRE PRACOVNÍKOV ZŠ A SŠ

Certifikačné školy: Školenia pre školských administrátorov, IT administrátorov a školských koordinátorov o práci so systémom E-test sa uskutočnia od začiatku novembra 2014 do konca februára 2015. Pozvánky na školenia dostanú konkrétni pracovníci školy, ktorých určil riaditeľ školy.

Necertifikačné školy: Školenia pre školských administrátorov, IT administrátorov a školských koordinátorov o tom ako pracovať so systémom E-test sa uskutočnia v novom kalendárnom roku. O ich termíne budeme školy včas informovať. Dovtedy budú k dispozícii dištančné formy vzdelávania: príručky, prezentácie, video materiály, semináre prostredníctvom webovej stránky a FAQ – Často kladené otázky.

S E-TESTOM MEDZI VAMI

Kvartánka by už dnes úspešne zmaturovala zo slovenčiny

Elektronické testy z dielne tvorivého tímu národného projektu Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania (E-test) boli aj tento rok súčasťou festivalu vedy Európska Noc výskumníkov, ktorý sa uskutočnil 26. 9. 2014. V mini učebni Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania v Národnom osvetovom centre v Bratislave si široká verejnosť vyskúšala napríklad elektronické testy rôz-

FOTO: NÚCEM

Kvartánka Silvia Goldasová získala pamätný list za úspech v maturitnom teste zo slovenského jazyka a literatúry. Na snímke je Silvia s tímom NÚCEM-u.

nych typov gramotností či maturitný test zo slovenčiny.

Testové úlohy zaujali predpoludním najčastejšie žiakov základných a stredných škôl z bratislavských mestských častí Staré Mesto, Lamač, Rača či Dúbravka, popoludní prichádzali najmä rodičia s deťmi a iní dospelí. Veľmi pekný výsledok – až 87,5 percentnú úspešnosť v maturitnom teste zo slovenského jazyka a literatúry dosiahla kvartánka Silvia Goldasová z Gymnázia na Bilíkovej ulici v Bratislave.

Novinkou v prezentácii národného projektu počas festivalu bola prednáška výskumníkov Márie Kolkovej a Pavla Kaclíka pod názvom **Dá sa vypočítať, ktorá škola je lepšia?** Názorne priblížili problematiku pridanej hodnoty vo vzdelávaní, ktorej sa venujú v projekte.